

AMERICAN
UNIVERSITY OF CYPRUS

SPD HİDROPOLİTİK AKADEMİ MERKEZİ

KKTC'de TARIMSAL SU KULLANIMI NASIL OLMALI ?

ÇALIŞTAYI

SONUÇ BİLDİRGESİ

“KKTC’de TARIMSAL SU KULLANIMI NASIL OLMALI Çalıştayı” 03 Mayıs 2018 tarihinde KKTC-Lefkoşa’da gerçekleştirilmiştir.Çalıştayın açılış konuşmaları, KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Erkut ŞAHALİ, KAÜ Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Doç. Dr. Asım VEHBİ, KAÜ Rektörü Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER tarafından yapılmıştır.

Çalıştay’a ;

GAÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi

GAÜ Mütevelli Heyeti Üyesi

Türkiye SPD Hidropolitik Akademi Merkezi

Güzelyurt Belediyesi

KAÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi

LAÜ Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi

KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı Su İşleri Dairesi

Uluslararası Tarım ve Gıda Konfederasyonu

Uluslararası Diplomatlar Birliđi

Universal Partners

KKTC Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı Tarım Dairesi
sundukları bildirilerle katkıda bulunmuşlardır.

Çalıştay'ın , sabah ve öğleden sonra düzenlenen iki ayrı oturumunda; KKTC'nin Tarım ve Hayvancılık Sektörü , Tarımsal Sulama politikaları ve uygulamaları çeşitli yönlerden ele alınarak incelenmiştir. Ulusal düzeyde gerçekleştirilen sempozyum kapsamında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tarım sektörü ile ilgili güncel durumu ,Sulu Tarımın K.K.T.C. ekonomisine katkısı,İklim değişiminin etkileri,suyun stratejik önemi teorik düzeyde ortaya konulmuş, ve güncel gelişmeler üzerinde durulmuştur.

Çalıştay'da Türkiye'den gelen su projesinin tarihsel arka planı, bugünkü önemi , tarım ve hayvancılık sektörünün KKTC ekonomisine katkısını arttırmak için alınması gereken tedbirler , Tarım işletmeciliği, Tarımsal suyun sürdürülebilir yönetiminde karşılaşılan sorunlar,yerel yönetimlerin su yönetimindeki stratejik hedefleri,stratejik planları ele alınmış ve aşağıdaki hususların öne çıktığı tespit edilmiştir.

1. Küresel iklim değişikliği Türkiye' yi ve KKTC'yi olumsuz etkilemeye başlamıştır. Bu nedenle su kaynaklarımız çok verimli kullanılmalıdır.
2. KKTC'ye iletilen suyun kaynağının bulunduğu Türkiye'nin Dođu Akdeniz havzasındaki iklim değişimi etkisiyle su bütçesinde oluşacak açık da dikkate alınarak KKTC su yönetimi stratejik eylem planı hazırlanmalıdır.
3. KKTC Türkiye'den ikinci su boru hattını talep etmeden önce mevcut suyu en verimli ,planlı ve akılcı şekilde kullanma yeteneğini kazanmalıdır.
4. KKTC ile Kıbrıs Rum Yönetimi tarafının görüşmelerinde tuzlanmış suya sahip olan bölgelerin KKTC'ye bırakılması önerileri ve yeni planlarda Güzelyurt Ovasının tartışma konusu yapılması KKTC'nin Uluslararası Hidro Diplomasi yeteneğinin arttırılması gereğini ortaya çıkartmıştır.
5. KKTC'nin su kaynaklarının uluslararasılaşması ve stratejik öneminin artması nedenleriyle Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı tarafından ortak bir "Uluslararası Su Stratejileri Şube Müdürlüğü" oluşturulmalıdır.

6. Tarımsal su yönetimi konusunda 2017 Tarım Master planı dikkate alınarak stratejik eylem planı yapılmalı ve stratejik hedefler koyulmalıdır
7. Sulama Birlikleri ve sulama kooperatifleri katılımcı su yönetiminin ve suyu daha verimli kullanmanın en etkili unsurları olarak kabul edilmeli ve kurumsal yapıları güçlendirilmelidir.
8. Tarımsal sulama birliklerinin merkezi bir üst yapıya kavuşması, daha katılımcı ve güçlü bir tarım sektörü yaratacaktır.
9. Sulama yönetimi altyapısı ile ilgili olarak daha önceki dönemlerde yapılan çalışmalar hızla tamamlanmalıdır.
10. KKTC'deki tarım ve hayvan işletmelerinin değişen iklim ve piyasa koşullarına hızla ayak uydurması için, üçüncü, dördüncü nesil tarım, Tayvan Modeli işletme ve modern yöntemler ile yapılan hassas tarımın önemi artmaktadır.
11. KKTC'nin rüzgar ve güneş enerjisi potansiyelinin tarım sektörü için geliştirilmesi teşvik edilmelidir.
12. Tarımda önce pazar sonra üretim anlayışı ile hareket edilmelidir.
13. KKTC'de organik tarımın ve modern seracılık faaliyetlerinin geliştirilmesi su kullanımının azaltılması ve tarımsal ekonominin gelişimine büyük katkı sağlayacaktır.
14. Üretici birliklerinin tek bir çatı altında toplanması üretim ve ihracat sürecinde daha güçlü bir tarım sektörü yaratacaktır.
15. Çiftçilerin vizyon, çalışma, eğitim, araştırma ve iş geliştirme kapasitelerinin artırılması
16. Çiftçilere işletme eğitimi verilmelidir.
17. Çiftçilerin Kooperatif, Birlik gibi ortak menfaate birlikte çalışabilme kültürü geliştirilmelidir.
18. Tarımsal sulamanın KKTC'nin kalkınmasında önemli bir araç olarak ele alınması ve sulama öncesi toprağın suyun ve çiftçinin hazırlanmasında geç kalınmaması önem taşımaktadır.
19. Akdeniz'in tuz oranı yüksek olan suyunun arıtılıp tarımsal sulamada kullanılmasının uygun olmadığı görülerek mevcut su kaynakları en verimli şekilde kullanılmalıdır.
20. Belediyelerin atıksularının arıtılarak tarımda kullanılması teşvik edilmelidir.
21. Yerel yönetimler içme suyu ve sulama suyu yönetimi için stratejik plan ve hedefler oluşturmalıdır.
22. Tarımsal sulama envanterinin oluşturulması, tarımsal üretim ve ihracat istatistiklerinin güvenilir bir şekilde tespit edilerek raporlanması, tarımsal üretimde verimliliği artırmasının yanısıra Kuzey Kıbrıs ekonomisinin güvenilirliğini de arttıracaktır.

23. Sulu tarıma yeni açılacak olan alanlarda stratejik öneme sahip ürünlerin teşvik edilmesi ve verimli su kullanımının ödüllendirilmesi gerekmektedir.
24. KKTC'nin kalkınmasında Agro Tarım, Topraksız Tarım ivmelendirici sektör olarak ele alınmalı, tarımsal üretimde markalaşma ve marka yönetimi konularına önem verilmelidir.
25. Hem değişen iklim şartlarına hem de bitkilerin su ayak izine göre doğru yerde, doğru bitki türünün seçilmesi ve doğru zamanda ekilmesi teşvik edilmeli, iyi tarım ve hayvancılık uygulamaları ülke geneline yaygınlaştırılmalıdır.
26. KKTC'nin Su Master Planı, 2017 yılında yayınlanan Tarım Master Planındaki hedefler dikkate alınarak hazırlanmalı, su havzaları ile tarım havzaları yönetim planları entegre edilerek kalkınma hedefleri belirlenmelidir

Basına ve kamuoyuna saygılarımızla duyurulur

ÇALIŞTAY DÜZENLEME KURULU

AMERICAN
UNIVERSITY OF CYPRUS

SPD HİDROPOLİTİK AKADEMİ MERKEZİ

**KKTC'de TARIMSAL SU KULLANIMI NASIL OLMALI ?
ÇALIŞTAYI**

3 Mayıs 2018 -Lefkoşa-KKTC

KIBRIS AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ
SPD HİDROPOLİTİK AKADEMİ MERKEZİ -TÜRKİYE

KKTC'DE TARIMSAL SU KULLANIMI NASIL OLMALI ?

BİRİNCİ OTURUM

KKTC'DE SU, TOPRAK, TARIM ALTYAPISI

- 1-KKTC'DE TARİHSEL OLARAK SUYUN ARTAN STRATEJİK ÖNEMİ;
- 2-KKTC'NİN TARIM TARİHİ;
- 3-KKTC'DE TOPRAK-SU-ENERJİ İLİŞKİSİ;
- 4-KKTC'NİN SU VE TOPRAK POTANSİYELİ VE SUYUN SEKTÖREL KULLANIM PLANLARI;
- 5-KKTC GÜZELYURT VE MESERYA OVASI SULAMA PROJESİ VE İNŞAATI;
- 6-KKTC'NİN SU KULLANICI ÖRGÜTLERİNİN KURUMSAL YAPISI VE FAALİYETLERİ;
- 7-KKTC'DE MODERN TARIM VE SULAMA SİSTEMLERİNE GEÇİŞ NASIL OLACAK;

İKİNCİ OTURUM

KKTC'DE TARIMSAL SULAMA VE KALKINMA İLİŞKİSİ

- 1-KKTC'NİN TARIM STRATEJİ BELGESİNDE VE TARIM MASTER PLANI 2017'DE SULAMA SUYU YÖNETİMİ
- 2-KKTC KALKINMA PLANINDA TARIM SEKTÖRÜNÜN ROLÜ
- 3-KKTC'DE PLANLANMIŞ TARIMSAL ÜRÜN DESENİ VE UYGULAMALAR
- 4-KKTC'NİN TOPRAKSIZ TARIM VE MODERN SERACILIK POTANSİYELİ
- 5-KKTC'DE HAYVANCILIK VE TARIMSAL SANAYİ
- 6 KKTC'DE TARIMDA İKLİM DEĞİŞİMİNE ADAPTASYON ÇALIŞMALARI
- 7-"ÖNCE ÜRETİM, SONRA PAZAR" ANLAYIŞINDAN "ÖNCE PAZAR, SONRA ÜRETİM" ANLAYIŞINA GEÇİŞ

3 MAYIS 2018

10:00 ARABAHMET KÜLTÜR VE SANAT EVİ

KIBRIS AMERİKAN
ÜNİVERSİTESİ